

*Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
veliki prepozit Prvostolnoga kaptola zagrebačkog
Pozdrav prije obreda blagoslova zgrade
Nadbiskupijskoga arhiva (Zagreb, Kaptol 27)
Blagdan sv. Ćirila i Metoda, slavenskih apostola i suzaštitnika Europe
Srijeda, 5. srpnja 2017., u 18 sati*

Uzoriti gospodine Kardinale, subraćo biskupi, kanonici i prebendari, Prepozite Sisačkoga kaptola i ostala braćo svećenici, cijenjena gospođo Ministrice kulture, koju pozdravljam i kao izaslanicu gospodina Predsjednika Vlade Republike Hrvatske, cijenjena Izaslanice Predsjednice Republike Hrvatske, poštovani Državni tajnici, cijenjeni gospodine Ravnateljju, sadašnji i bivši djelatnici *Hrvatskoga državnog arhiva*, prečasni gospodine Pročelnice i djelatnici *Odjela Depozit Zagrebačke nadbiskupije*, gospodine Izaslanice gradonačelnika Grada Zagreba, poštovani Dekane Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, ravnateljice i ravnatelji, čelnici i predstavnici nadbiskupijskih, državnih i gradskih ustanova, predstavnici stručnih služba; svi koji se brinete za kulturalnu baštinu i restauraciju, predstavnici izvođača radova, braćo i sestre, dragi prijatelji!

Bilo mi je neobično, kada sam to vidio, jer do tada još nisam uočio primjer da se na nekoj spomen-ploči kao prva riječ nalazi riječ 'ružan'. Bilo mi je neobično na spomen-ploči na pročelju ove kurije vidjeti baš tu riječ koju je dao upisati kanonik-lektor Karlo Emerik Raffay prigodom obnove 1802.: *Squalida... Squalida iam niteo restaurata – Ružna, već sjajim obnovljena*. Tako je ova kurija 'govorila' prije dvjestopetnaest godina.

Danas smo došli ovamo da bismo vidjeli, zahvalili i molili pred još jednim preobražajem riječi '*squalida*' snagom restauracije, snagom izvedene obnove, tako da bi tekst o sadašnjemu stanju ove kuće mogao glasiti: *Pulcherrima splendo (splendida sum) renovata – Preljepa blistam obnovljena*.

U toj vas ljepoti u ime Prvostolnoga kaptola zagrebačkog srdačno pozdravljam, u prisutnosti predstojnika naše Zagrebačke Crkve, našega nadbiskupa, kardinala Josipa.

Za blagoslov smo izabrali današnji dan na koji slavimo blagdan svetih Ćirila i Metoda. Poznato nam je koliko je važno bilo njihovo naviještanje evanđelja među slavenskim narodima, kolika je povezanost Radosne vijesti te jezika i pisma, pri čemu se ponosimo svojom tradicijom koja je prožeta liturgijom na narodnome jeziku i glagoljskim pismom. Zato teško da nešto može snažnije naglasiti i sažeti vrjednote koje stoljećima u sebi čuva i promiče ovaj Arhiv. K tomu su sveti Ćiril i Metod suzaštitnici Europe, a i nekadašnji zaštitnici Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine.

No, razlog za izbor ovoga dana još je širi i neposredniji. Naime, na današnji je dan prije dvadeset godina, 5. srpnja 1997., sv. papa Ivan Pavao II. tadašnjega biskupa krčkoga Josipa imenovao zagrebačkim nadbiskupom.

Dragi naš Nadbiskupe, iz dubine duše čestitamo Vam tu obljetnicu, listajući u sjećanju što se sve događalo tijekom ta dva desetljeća u našoj Nadbiskupiji, u hrvatskoj domovini i svijetu.

Kao čestitku preuzimam riječi koje Vam je prije dva mjeseca (3. lipnja 2017.) napisao papa Franjo, imenujući Vas svojim izvanrednim izaslanikom za slavlje na Trsatu povodom 650. obljetnice dolaska slike Gospe od milosti u tamošnje svetište. Papa Franjo za Vas piše da ste „ispunjeni razboritošću i zaslugama, kao i to da ste dugogodišnji ustrajan i vjeran službenik hrvatskoga naroda, Apostolske Stolice i cijele Katoličke Crkve“.

To neka bude i zahvala i molitva u sinodskome hodu u kojemu nastojimo pronaći još snažnije mjesto i za kršćansku kulturu u kojoj je kulturalna baština važno polazište novih nadahnuća i zamaha.

Ono što se dogodilo u prošlosti želimo prenositi i nositi se s time u njegovu Duhu istine. Sjetimo se početka Evanđelja po Luki:

„Kad već mnogi poduzeše sastaviti izvješće o događajima koji se ispuniše među nama – kako nam to predadoše oni koji od početka bijahu očevici i sluge Riječi – pošto sam sve, od početka, pomno ispitao, naumih i ja tebi, vrli Teofile, sve po redu napisati da se tako osvjedočiš o pouzdanosti svega u čemu si poučen.“ (Lk 1, 1-4)

Ono što je pred nama povjeravamo Gospodinu, s pouzdanjem u njegov naum, sa sigurnošću da On sve vodi prema dobru onima koji ga ljube.

Crkveni arhiv nije groblje prošlih događaja, nego vrt s plodovima i polje s putokazima za novu sjetvu i nova putovanja. Premda etimološki nisu usko povezane, sviđa mi se blizina riječi *arhiv* i *arka*. Jer, arhiv jest škrinja, korablja koja čuva život pred prijetnjama i kolijevka novih gibanja i rasta...

I ova je stara kurija pomalo neprimjetna, pritiješnja drugim građevinama i skoro nevidljiva s ulice; rijetki za nju uopće znaju, a u sebi čuva nemjerljivu vrijednost. Zato smijemo bez ustručavanja reći da je današnji događaj izniman i važan. Ovo je izravan doprinos Crkve ne samo očuvanju kulturalne baštine nego investicija u kulturu koja je neodvojiva od Hrvatske, ali nadilazi hrvatske okvire. Nadamo se, stoga, da će to biti i prepoznato i vrjednovano u nastavku i u novim načinima suradnje sa svima kojih se to tiče.

Sada će nas mons. Stjepan Večković, kanonik-lektor, ukratko upoznati s poviješću ove zgrade, kurije kaptolskoga lektora te Kaptolskoga i Nadbiskupijskoga arhiva. Širi prikaz možete pročitati u tekstu mons. dr. Stjepana Kožula, kanonika-kantora, koji smo pripremili za vas u prigodnoj knjižici.

Zatim će dekan Prvostolnoga kaptola zagrebačkog, mons. Ivan Hren, koji je vodio i koordinirao radove na obnovi, prikazati tijekom radova unutar proteklih četiriju godina.

Nakon toga će biti obred blagoslova, a nakon blagoslova imat ćemo mogućnost razgledati prostorije Arhiva, da bismo se na kraju uputili na domjenak u Nadbiskupijski pastoralni institut, gdje je za 19 sati predviđen domjenak i druženje.